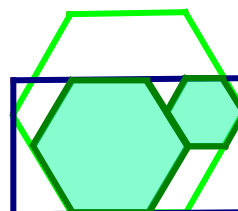

Problemes de Geometria per a l'ESO 257

2561.- Els tres hexàgons de la figura són regulars.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del rectangle

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga l'hexàgon regular $AGHIJK$.

$\overline{FK} = \overline{KE} = \overline{FE} = c$

Aleshores, $\overline{AG} = 2c$

Siga l'hexàgon regular $LMNCPH$.

$\overline{BP} = \overline{AG} = 2c$

Aleshores, $\overline{CP} = 3c$

Siga el rectangle $RSTU$.

$\overline{RS} = \overline{CL} = 2 \cdot \overline{CP} = 6c$

$\overline{ST} = \overline{GK} = 2c\sqrt{3}$

L'àrea del rectangle $RSTU$ és:

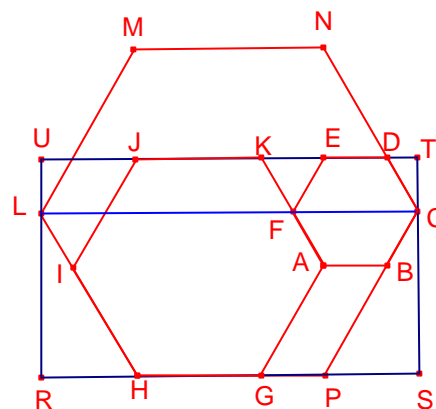
$$S_{RSTU} = 6c \cdot 2c\sqrt{3} = 12\sqrt{3}c^2$$

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea dels dos hexàgons regulars de costats $c, 2c$:

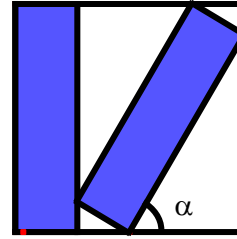
$$S_{ombrejada} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}c^2 + 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}(2c)^2 = \frac{15\sqrt{3}}{2}c^2$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{RSTU}} = \frac{\frac{15\sqrt{3}}{2}}{12\sqrt{3}} = \frac{5}{8}$$

2562.- Dos rectàngles iguals estan empaquetats en un quadrat.
 Calculeu la mesura de l'angle desconegut.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$
 Siguen els rectàngles iguals $ADEF, GHIJ$.
 Siga $\overline{AF} = \overline{GH} = x, \overline{FH} = y$

$$\overline{FG} = \sqrt{x^2 - y^2}, \overline{GE} = c - \sqrt{x^2 - y^2}$$

Els triangles rectàngles $\triangle GFH, \triangle JEG$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{c - \sqrt{x^2 - y^2}}{y} = \frac{c}{x}$$

Simplificant:

$$c(x - y) = x\sqrt{x^2 - y^2} \quad (1)$$

Siga P la projecció de H sobre el costat \overline{CD}

$$\overline{HJ} = \sqrt{c^2 + x^2}, \overline{HP} = c, \overline{PJ} = c - x - 2y$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle HPJ$:

$$c^2 + x^2 = c^2 + (c - x - 2y)^2$$

$$c^2 + 4y^2 - 2cx - 4cy + 4xy = 0$$

$$(c - 2y)^2 = 2x(c - 2y)$$

$$c - 2y = 2x$$

$$x + y = \frac{c}{2}$$

$$y = \frac{c - 2x}{2} \quad (2)$$

Substituint en l'expressió (1)

$$c(x - y) = x\sqrt{\frac{c}{2}}(x - y)$$

Elevant al quadrat i simplificant:

$$c^2(x - y)^2 = x^2 \cdot \frac{c}{2}(x - y)$$

$$c(x - y) = \frac{x^2}{2}$$

$$c\left(x - \frac{c - 2x}{2}\right) = \frac{x^2}{2}$$

$$x^2 - 4cx + c^2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$x = (2 - \sqrt{3})c$$

Substituint en l'expressió (2)

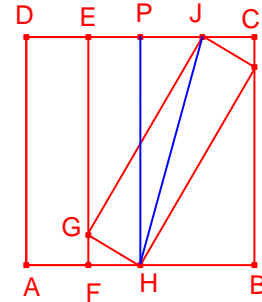
$$y = \frac{-3 + 2\sqrt{3}}{2}c$$

Siga $\alpha = \angle IHB = \angle FGH$

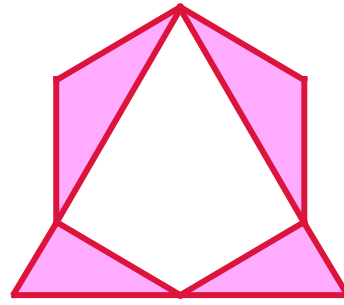
Aplicant raons trigonomètriques al triangle rectangle $\triangle FGH$

$$\sin \alpha = \frac{y}{x} = \frac{-3 + 2\sqrt{3}}{2(2 - \sqrt{3})} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

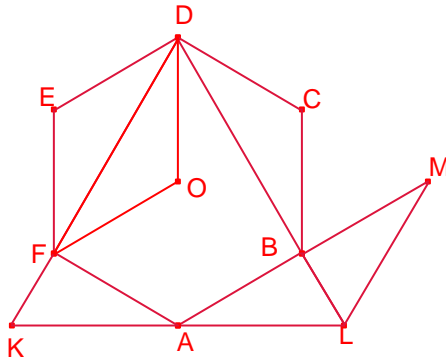
Aleshores, $\alpha = 60^\circ$

2563.- Un vèrtex d'un hexàgon regular és vèrtex d'un triangle equilàter.
 El vèrtex oposat de l'hexàgon és el punt mig del costat del triangle equilàter.
 Determineu la proporció de l'àrea ombrejada i l'àrea de l'hexàgon regular.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$ i d'àrea S .

L'àrea del triangle $\triangle DEF$ és la sisena part de l'àrea de l'hexàgon regular.

$$S_{DEF} = \frac{1}{6}S$$

$$\overline{DF} = c\sqrt{3}$$

Siga el triangle $\triangle BLM$ simètric del triangle $\triangle ABL$ respecte de la recta BL .

Els triangles $\triangle DEF, \triangle ALM$ són semblants i de raó $\sqrt{3} : 2$

Aleshores:

$$\frac{S_{ALM}}{S_{DEF}} = \left(\frac{2}{\sqrt{3}}\right)^2 = \frac{4}{3}$$

Aleshores:

$$S_{ALM} = \frac{4}{3} \cdot \frac{1}{6}S = \frac{2}{9}S$$

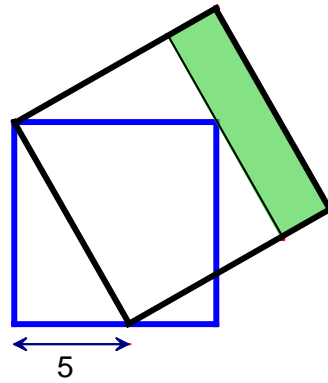
L'àrea ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = 2 \cdot S_{DEF} + S_{ALM} = 2 \cdot \frac{1}{6}S + \frac{2}{9}S = \frac{5}{9}S$$

La proporció de les àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S} = \frac{5}{9}$$

2564.- En la figura, dos quadrats estan sobreposats. Calculeu l'àrea ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga el quadrat $DEFG$ tal que $\overline{AG} = 5$.

Considerem el rectangle $KFEL$.

Siga $\overline{DL} = x$

$$\overline{DG} = \sqrt{5^2 + c^2}$$

$$\overline{LE} = \sqrt{5^2 + c^2} - x$$

Els triangles rectangles $\triangle AGD, \triangle LCD$ són semblants.

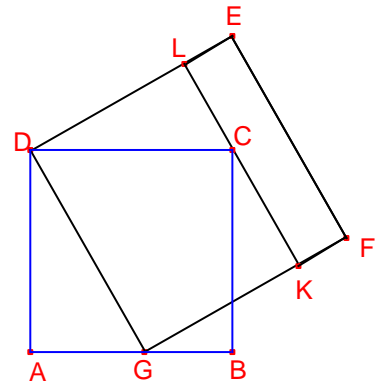
Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{c} = \frac{\sqrt{5^2 + c^2}}{\sqrt{5^2 + c^2}}$$

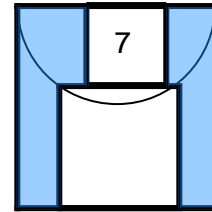
$$x\sqrt{5^2 + c^2} = c^2$$

L'àrea del rectangle $KFEL$ és:

$$S_{KFEL} = (\sqrt{5^2 + c^2} - x)\sqrt{5^2 + c^2} = 5^2 + c^2 - x\sqrt{5^2 + c^2} = 5^2 + c^2 - c^2 = 25$$

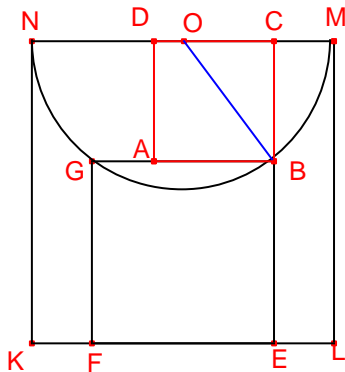

2565.- El quadrat més petit dels 3 quadrats té àrea 7.
 Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Podem traslladar el quadrat d'àrea 7 perquè coincidezca en el vèrtex de l'altre quadrat.

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$ i àrea $c^2 = 7$.

Siga el quadrat $BEFG$ de costat $\overline{BE} = d$

Siga el quadrat exterior $KLMN$ de costat $\overline{KL} = c + d$

Siga O el punt mig del costat \overline{MN} , centre de la semicircumferència de diàmetre \overline{MN} que passa pels punts B, G .

$$\overline{OB} = \frac{c+d}{2}, \overline{OC} = \frac{d}{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $O\overset{\Delta}{C}B$:

$$\left(\frac{c+d}{2}\right)^2 = c^2 + \left(\frac{d}{2}\right)^2$$

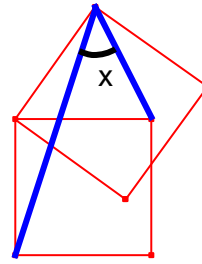
Simplificant:

$$d = \frac{3}{2}c$$

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea del quadrat $KLMN$ menys la suma dels quadrats $ABCD, BEFG$:

$$S_{ombrejada} = (c+d)^2 - c^2 - d^2 = 2cd = 3c^2 = 3 \cdot 7 = 21$$

2566.- En la figura, els dos quadrats són iguals.
 Calculeu l'angle desconegut.

Solució:

Siguen els quadrats iguals $ABCD, DEFG$.

Siga $\angle GDC = \alpha$

$$\angle ADE = 180^\circ - \alpha$$

El triangle $\triangle ADE$ és isòsceles.

Aleshores:

$$\angle DAE = \frac{\alpha}{2}$$

$$\angle CAD = 45^\circ - \frac{\alpha}{2}$$

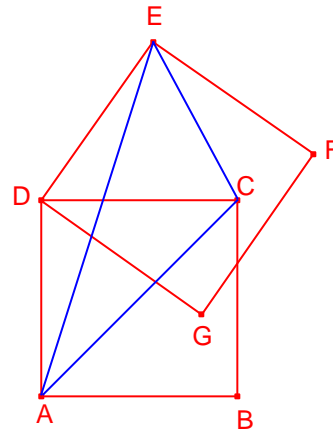
El triangle $\triangle DCE$ és isòsceles.

$$\angle CDE = 90^\circ - \alpha$$

Aleshores:

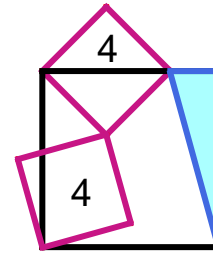
$$\angle DEC = 45^\circ + \frac{\alpha}{2}$$

$$\angle ACE = 90^\circ + \frac{\alpha}{2}$$

$$x = \angle AEC = 180^\circ - (\angle CAD + \angle ACE) = 180^\circ - \left(45^\circ - \frac{\alpha}{2} + 90^\circ + \frac{\alpha}{2}\right) = 45^\circ$$

2567.- En la figura hi ha tres quadrats, dos d'ells d'àrea 4. Calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Siga $ABCD$ el quadrat d'àrea desconeguda.

Siguen $DEFG$, $AHEJ$ els quadrats d'àrea 4.

$$\overline{DE} = 2$$

Siga M el punt mig de la diagonal \overline{DF}

La recta GE talla el costat \overline{AB} en el punt K .

$$\overline{DM} = \overline{AK} = \overline{ME} = \sqrt{2}$$

$$\overline{AE} = \overline{DF} = 2\sqrt{2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AKE$:

$$\overline{KE} = \sqrt{6}$$

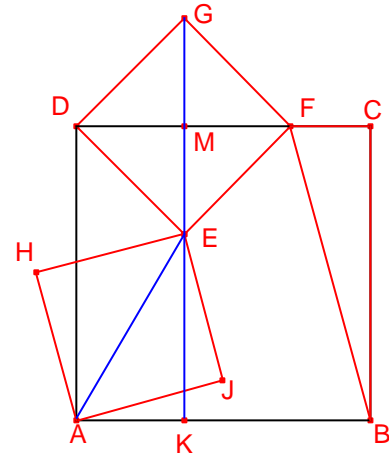
El costat del quadrat $ABCD$ és:

$$\overline{BC} = \overline{ME} + \overline{KE} = \sqrt{2} + \sqrt{6}$$

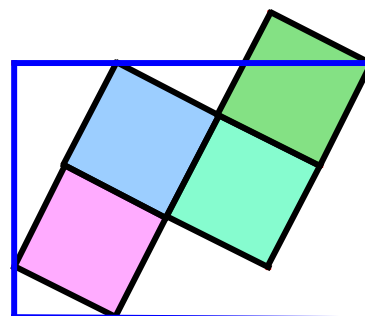
$$\overline{FC} = \overline{BC} - \overline{DF} = \sqrt{6} - \sqrt{2}$$

L'àrea del triangle rectangle $\triangle BCF$ és:

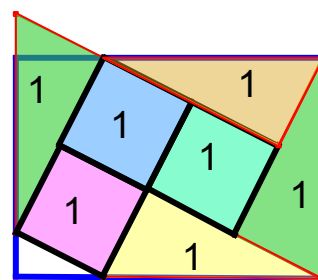
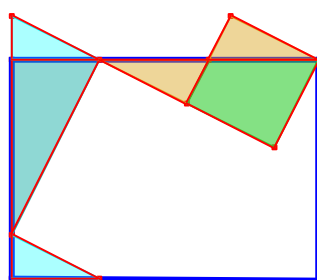
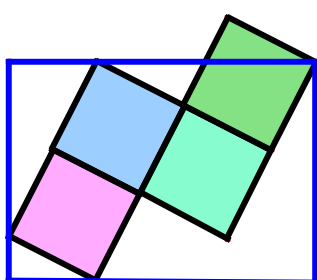
$$S_{BCF} = \frac{1}{2}(\sqrt{2} + \sqrt{6})(\sqrt{6} - \sqrt{2}) = 2$$

2568.- Els quatre quadrats de la figura tenen àrea 1.
Determineu l'àrea del rectangle.

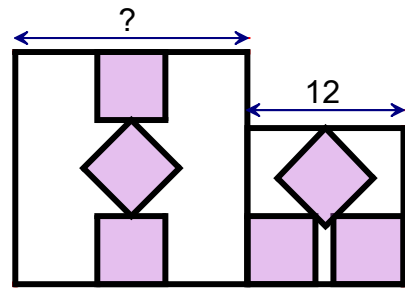

Solució:

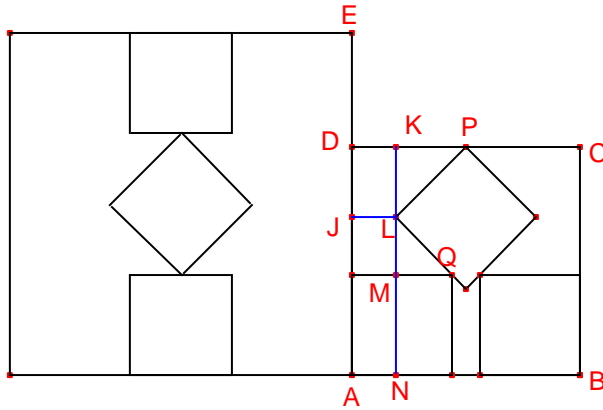

$$S=7$$

2569.- Els sis quadrats pintats són iguals.
 Estan empaquetats en dos quadrats un de costat 12.
 Calculeu el costat de l'altre quadrat més gran.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 12$
 Siga $c = \overline{PL}$ costat dels sis quadrats iguals.

$$\overline{KL} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

$$\overline{JL} = 6 - \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

$$\overline{MQ} = \overline{LM} = c - \overline{JL} = c - 6 + \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

$$\overline{MN} = c$$

$$\overline{AD} = 12 = c + \frac{\sqrt{2}}{2}c + c - 6 + \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

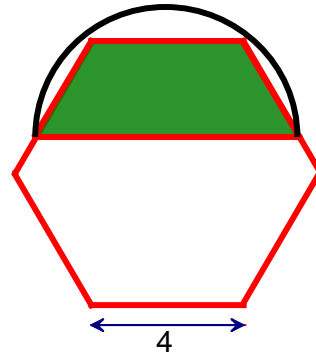
$$18 = (2 + \sqrt{2})c$$

$$c = 9(2 - \sqrt{2})$$

El costat del quadrat gran és:

$$\overline{AE} = 2c + c\sqrt{2} = (2 + \sqrt{2})9(2 - \sqrt{2}) = 18$$

2570.- La regió ombrejada és la tercera part de l'àrea de l'hexàgon regular de costat 4. Calculeu l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = 4$

L'àrea de l'hexàgon és:

$$S_{ABCDEF} = 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} 4^2 = 24\sqrt{3}$$

Siga el trapezi $KLDE$ d'àrea la tercera part de l'àrea de l'hexàgon $ABCDEF$.

Siga P la projecció de E sobre el costat \overline{KL}

Siga $\overline{PE} = h, \overline{KP} = \frac{\sqrt{3}}{3} h$

$$\overline{KL} = 2 \cdot \overline{KP} + \overline{AB} = \frac{2\sqrt{3}}{3} h + 4$$

L'àrea del trapezi és:

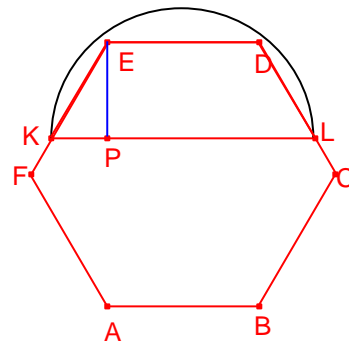
$$S_{KLDE} = \frac{1}{3} \cdot 24\sqrt{3} = \frac{4 + \frac{2\sqrt{3}}{3} h + 4}{2} \cdot h$$

Simplificant:

$$\sqrt{3}h^2 + 12h - 24\sqrt{3} = 0$$

Resolent l'equació:

$$h = 2(3 - \sqrt{3})$$

El diàmetre del semicercle és:

$$\overline{KL} = \frac{2\sqrt{3}}{3} 2(3 - \sqrt{3}) + 4 = 4\sqrt{3}$$

L'àrea del semicercle és:

$$S = \frac{1}{2} \pi (2\sqrt{3})^2 = 6\pi$$